

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobcu: **I., a.s., L., IČO: X.** proti žalovanému: **1/ S., IČO: X.,** zastúpeného advokátom JUDr. M., Š. a proti žalovanému: **2/ M., o zaplataenie 5 496 654,30,-- Sk s príslušenstvom,** vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod spisovou značkou 30 Cb 191/2004, na dovolanie žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2008, sp. zn. 4 Cob 8/2008, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2008, sp. zn. 4 Cob 8/2008 sa **z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava I. rozhodnutím zo 14. novembra 2007, č.k. 30 Cb/191/2004-239 zamietol žalobu o zaplatenie istiny 5 496 654,30,-- Sk s 13,2% ročným úrokom z omeškania od 16. januára 2003 do zaplatenia a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ náhradu trov konania 473 080,-- Sk. Žalovanému 2/ nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa rozhodol tak s odôvodnením, že medzi žalobcom a spoločnosťou A., IČO: X. bola 20. októbra 1997 uzavretá úverová zmluva č. 87000-416030/4900 v znení dodatku č. 1 zo 7. októbra 1999, na základe ktorej žalobca poskytol úver vo výške 10 000 000,-- Sk na nákup technológie a na rekonštrukciu objektu - dojárne. Podľa čl. VI. úverovej zmluvy návratnosť úveru bola zabezpečená záručnou listinou č. 1.165/Z-97/PBPF vystavenou Štátnym podporným fondom pôdohospodárstva a potravinárstva Bratislava dňa 10. októbra 1997 v znení dodatku č.1 z 21. decembra 2001. V záručnej listine M. vyhlásilo, že z prostriedkov Štátneho podporného fondu pôdohospodárstva a potravinárstva zaplatí veriteľovi nesplatený zostatok úveru, ak ho riadne a včas nesplní žiadateľ (dlžník), a to vo výške a za podmienok uvedených v tejto záručnej listine. Podľa bodu 2.1 záručnej listiny zárukou fondu ako ručiteľa podľa tejto záručnej listiny je zabezpečený úver uvedený v bode 1 do výšky 70%, t.j. do sumy 7 000 000,-- Sk, najviac však do 70% zostatku nesplateného úveru, pričom záruka sa nevzťahuje na príslušenstvo úveru (úroky, úroky z omeškania, poplatky). Podľa bodu 4.2 záručnej listiny doba platnosti záručnej listiny končí uplynutím 60. dňa po dobe splatnosti úveru.

Pretože dlžník A., s.r.o. nesplnil podmienky úverovej zmluvy, žalobca mu listom z 5. septembra 2002 oznámil, že v súlade s obsahom úverovej zmluvy nastala ku dňu 4. septembra 2002 splatnosť celého úveru, ktorý pozostával z istiny 7 100 000,-- Sk, úrokov vo výške 3 449 652,95,-- Sk a poplatkov vo výške 10 000,-- Sk. Listom z 30. septembra 2002 vyzval žalobca žalovaného 2/ na plnenie zo záručnej listiny vo výške 70% zostatku istiny nesplateného úveru, t.j. vo výške 4 970 000,-- Sk.

Listom z 11. októbra 2002 označeným ako sprievodný list, ktorý žalobca adresoval žalovanému 1/, žalobca požiadal žalovaného 1/ „o jednoznačné stanovisko“ na koho

sa vzťahuje plnenie zo záručnej listiny a ako prílohu tohto listu pripojil žalobca výzvu na plnenie zo záručnej listiny, adresovanú M..

Listom z 9. decembra 2002 zaslal žalobca žalovanému 1/ „Výzvu na plnenie zo záručnej listiny č. 1.165/Z-97/PBPF z 10. októbra 1997 v znení dodatku č.1 z 21. decembra 2001“.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 553/2001 Z.z. Štátny podporný fond pôdohospodárstva a potravinárstva bol ku dňu 31. decembra 2001 zrušený. Podľa § 12 ods. 1 vety druhej záruky poskytnuté týmto fondom nezrealizované do 21. decembra 2001 sa dňom zrušenia považujú za bankové záruky poskytnuté žalovaným 1/ bez ohľadu na to, či tieto záruky boli banke oddelimitované alebo nie. Z uvedeného vyplýva, že predmetná záruka zo zákona prešla na žalovaného 1/. Na základe týchto skutočností je nárok žalobcu uplatnený žalobou voči žalovanému 2/ neoprávnený.

Žalobca vyzval žalovaného 1/ na plnenie zo záručnej listiny písomnou výzvou z 9. decembra 2002. Keďže splatnosť celého úveru nastala dňa 4. septembra 2002 a podľa čl. 4 bod 4.2 záručnej listiny doba platnosti záručnej listiny končí uplynutím 60. dňa po dobe splatnosti úveru, t.j. 4. novembra 2002, banková záruka uplynutím tohto dňa zanikla. Vzhľadom na to, že žalobca ako veriteľ neoznámil banke (žalovanému 1/) písomne svoje nároky z bankovej záruky počas platnosti záručnej listiny, je nárok žalobcu proti žalovanému 1/ z dôvodu zániku bankovej záruky nedôvodný.

O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa má vady podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. Trval na tom, že preukázal právne relevantným spôsobom uplatnenie svojho nároku zo záručnej listiny voči žalovanému 1/ v lehote stanovenej v zmysle záručnej listiny. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na nové konanie, resp. ho zmenil a vyhovel žalobe z 27. októbra 2003 v znení jej zmeny z 5. júna 2007.

Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) zmenil podľa § 220 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 970 000,-- Sk, úroky z omeškania v sume 526 654,30,-- Sk vyčíslené do 31. októbra 2003 a úrok z omeškania vo výške 13,2% ročne

zo sumy 4 970 000,-- Sk od 1. novembra 2003 do zaplataenia a náhradu trov konania 604 626,-- Sk. Napadnutý rozsudok proti žalovanému 2/ potvrdil. Žalovanému 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu pre posúdenie oprávnenosti odvolania zostalo sporným len právne posúdenie úkonov účastníkov (ich korešpondencie), a to, či v lehote platnosti záručnej listiny, t.j. do uplynutia 60. dňa po dobe splatnosti úveru, uplatnil žalobca svoje právo na plnenie zo záruky. Žalobca listom z 11. októbra 2002, v ktorom ako „vec“ uviedol „Sprievodný list“ sa obrátil na žalovaného 2/ so žiadosťou týkajúcou sa uplatnenia záruky v zmysle záručnej listiny č. 1.165/Z-97/PBPF z 10. októbra 1997 v znení dodatku č.1 z 21. decembra 2001 s tým, že podľa zákona č. 553/2001 Z.z. záruky zo zrušeného Štátneho podporného fondu pôdohospodárstva a potravinárstva prešli na žalovaného 1/. Prílohou listu bola i výzva na plnenie z 30. septembra 2002, ktorú žalobca poslal žalovanému 2/. Z odpovede žalovaného 1/ z 28. októbra 2002 nepochybne vyplýva, že tento list považoval za výzvu na plnenie zo záruky a odmietol ju plniť len z dôvodu, že A., s.r.o. nie je v zozname záruk, ktoré prešli zo zrušeného podporného fondu na žalovaného 1/, pretože nie je uvedené v protokole o odovzdaní a prevzatí dokumentácie záruk, ktorý bol uzavretý medzi žalovanými. Odvolací súd toto tvrdenie žalovaného 1/ pre posúdenie veci pokladal za právne irelevantné vzhľadom na to, že pohľadávky vzniknuté z realizácie záruk poskytnutých zrušeným štátnym fondom sú v zmysle zák. č. 553/2001 Z.z. považované za bankové záruky poskytnuté žalovaným 1/. Splatnosť celého úveru nastala ku dňu 4. septembra 2002 ako správne zistil súd prvého stupňa a doba platnosti záručnej listiny v zmysle bodu 4/4.2 končila 4. novembra 2002. Žalobca uplatnil plnenie zo záruky výzvou z 11. októbra 2002, teda v čase platnosti záručnej listiny.

Žalobca v konaní uplatnil dlžnú istinu v sume 4 970 000,-- Sk, ktorá predstavuje 70% z nesplateného úveru, vyčíslené úroky z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v sume 526 654,30,-- Sk za čas od 16. januára 2003 do 31. októbra 2003 v sadzbe 13,2% ročne a 13,2% ročne z dlžnej istiny 4 970 000,-- Sk od 1. novembra 2003 do zaplataenia právom a v lehote. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 220 O.s.p. zmenil. V zamietajúcej časti voči žalovanému 2/ napadnutý rozsudok v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ dovolanie. Namietal, že krajský súd nesprávne právne vec posúdil a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.). Žalovaný 1/ predovšetkým namietal, že z textu listu z 11. októbra 2002 nazvaný „Sprievodný list“ nemohol byť žalovanému 1/ známy úmysel žalobcu žiadať plnenie zo záručnej listiny, nakoľko z neho nie je zrejmý prejav vôle žalobcu. Z uvedeného listu práve naopak jednoznačne vyplýva, že žalobca nemal v tomto období ustálený prejav vôle v tom, od koho má plnenie zo záručnej listiny žiadať. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že k tomuto listu bola predložená fotokópia výzvy na plnenie zo záručnej listiny z 30. septembra 2002, ktorá však nebola adresovaná žalovanému 1/, ale žalovanému 2/. Uvedený list nespĺňa náležitosti výzvy na plnenie ustanovené v bodoch 3.2 a 3.3 záručnej listiny č. 1.165/Z-97/PBPF, a to z dôvodov, že nie je v ňom uvedený účet žalobcu, na ktorý sa má plniť (bod 3.2 záručnej listiny) a nie sú doložené doklady uvedené v bode 3.3 záručnej listiny. Odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru aj tým, že považoval za nepochybné, že z listu žalovaného 1/ z 28. októbra 2002 vyplýva, že žalovaný 1/ považoval tento list za výzvu na plnenie zo záruky. Z uvedeného listu v žiadnom prípade nevyplýva, že by išlo o výzvu na plnenie adresovanú žalovanému 1/ (nie je jasné o akej výzve na plnenie sa hovorí, v tom čase mohlo ísť len o výzvu adresovanú žalovanému 2/) a v žiadnom prípade nevyplýva ani záver vyvodený odvolacím súdom, že žalovaný považoval tento list žalobcu za výzvu na plnenie. Poukázal na znenie bodu 3.2 záručnej listiny, podľa ktorého ručiteľ splní svoj záväzok na písomnú výzvu veriteľa na plnenie do 30 dní od obdržania výzvy na účet označený vo výzve, a to pokiaľ sú splnené podmienky tejto záručnej listiny. Ak sa teda strany v záručnej listine dohodli na podmienkach (konkrétnom spôsobe a forme) uplatnenia práv zo záručnej listiny (napr. na obsahu záručnej listiny - uvedenie čísla účtu a pod. alebo na tom, aké prílohy majú byť k výzve pripojené), je potrebné pre vznik povinnosti druhej strany plniť zo záručnej listiny potrebné uvedené podmienky záručnej listiny dodržať. Žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p.) po zistení, že dovolanie je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu stanovenom § 242 O.s.p. a v zmysle § 243a ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 1/ nie je opodstatnené.

V prejednávanej veci v dovolacom konaní zostala sporná skutočnosť, či žalobca v lehote platnosti záručnej listiny z 10. októbra 1997, t.j. do 3. novembra 2002 uplatnil voči žalovanému 1/ právo z bankovej záruky, ktoré vyplýva zo zákona č. 553/2001 Z.z. o zrušení

niektorých štátnych fondov, o niektorých opatreniach súvisiacich s ich zrušením a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 35 ods. 3 Občianskeho zákonníka právne úkony vyjadrené inak než slovami sa vykladajú podľa toho, čo spôsob ich vyjadrenia obvykle znamená. Pritom sa prihliada na vôľu toho, kto právny úkon urobil a chráni sa dobromyseľnosť toho, komu bol právny úkon určený.

Uvedené ustanovenie určilo kritéria pre posudzovanie prejavu vôle, spoľahlivo zistiť, čo mienil ten, kto právny úkon urobil.

V ustanovení § 266 Obchodného zákonníka je upravená problematika právnych úkonov vzťahujúca sa na obchodné záväzkové vzťahy. Aj pri týchto vzťahoch treba vychádzať z definície právneho úkonu zakotveného v ustanovení § 35 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka pri výklade vôle podľa odsekov 1 a 2 sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania strán, pokiaľ to pripúšťa povaha veci.

Súd prvého stupňa a odvolací súd rozdielne vykladali prejav vôle žalobcu uvedený v liste adresovanom žalovanému 1/ z 11. októbra 2002 (č.l. 17 spisu), prílohou ktorého bola výzva žalovanému 2/ z 31. septembra 2002 na plnenie povinnosti zo záručnej listiny z 10. októbra 1997.

V liste z 11. októbra 2002 v prvom odseku žalobca uviedol: „Vzhľadom k skutočnosti, že Štátny podporný fond pôdohospodárstva a potravinárstva bol na základe § 4 Zák. č. 553/2001 Z.z. zrušený a záruky ním vystavené (nerealizované do 31.12.2001) prešli v zmysle § 12 ods. 1 tohto zákona do kompetencie S., obraciame sa na Vás so žiadosťou týkajúcou sa uplatnenia záruky v zmysle Záručnej listiny č. 1.165/Z-97/PBPF zo dňa 10.10.1997, v znení jej platného Dodatku č. 1 zo dňa 21.12.2001, vystavenej Štátnym podporným fondom pôdohospodárstva a potravinárstva, a to na pohľadávku I., akciovej spoločnosti voči klientovi A., IČO: X.“

V odseku 3 cit. listu žalobca uviedol, že v prílohe zasiela výzvu na plnenie z 30. septembra 2002, ktorú poslal M..

Podľa názoru dovolacieho súdu v odseku 2 listu z 11. októbra 2002 boli uvedené všetky informácie pre adresáta, žalovaného 1/, aby tento spoľahlivo mohol zistiť, čo uvedeným listom odosielateľ mienil vyjadriť. V podaní je vyjadrená vôľa žalobcu u žalovaného 1/ si uplatniť peňažné plnenie z bankovej záruky ako voči právnomu nástupcovi pôvodného zmluvného ručiteľa Štátneho podporného fondu pôdohospodárstva a potravinárstva. V prílohe tohto podania, a to v liste z 30. septembra 2002, ktorý bol predtým adresovaný a poslaný ministerstvu, žalobca podrobnejšie vyslovil svoju žiadosť na plnenie zo záruky (č.l. 16 spisu).

Z odpovede žalovaného 1/ vykonanej listom č. 7046/2002/232-2108 z 28. októbra 2002 (č.l. 20 spisu) je nepochybné, že žalovanému 1/ bol známy úmysel žalobcu vyjadrený písomným podaním z 11. októbra 2002, keď odporučil, aby sa žalobca s požiadavkou na uplatnenie záruky obrátil opäť na M., na odbor právnych a majetkových vzťahov, na JUDr. P. (odsek 3). Z obsahu odpovede ďalej (odsek 2) vyplýva, že žalovaný 1/ nemohol vybaviť požadovanú vec z dôvodu, že v zozname dokumentácie záruk, a to protokolu o odovzdaní a prevzatí dokumentácie záruk uzatvorenej medzi žalovanými, sa nenachádzala záruka, resp. žiadosť klienta A..

Podľa názoru dovolacieho súdu žalovaný 1/ nemal teda žiadne pochybnosti, aký právny úkon (prejav vôle) žalobca voči nemu uvedeným listom z 11. októbra 2002 vykonal. Bolo mu zrejme jasné, že ak by v zozname bankových záruk bola zapísaná aj záruka vystavená Štátnym podporným fondom pôdohospodárstva a potravinárstva na zabezpečenie záväzku žiadateľa A. na splnenie úveru poskytnutého bankou 10. októbra 1997, číslo 1.165/Z-97/PBPF, tak by podanie žalobcu z 11. októbra 2002 akceptoval ako právo uplatnené z dôvodu bankovej záruky a v zmysle zákona č. 553/2001 Z.z..

Dovolací súd v napadnutom rozhodnutí dospel k rovnakému právnomu záveru ako odvolací súd, keď neakceptoval obranu žalovaného 1/, že list žalobcu z 11. októbra 2002 nie je uplatnením práva zo záručnej listiny.

Dovolací súd na ďalšiu obranu žalovaného 1/ poznamenáva, že ak k listu žalobcu z 11. októbra 2002 chýbali potrebné doklady v zmysle podmienok uvedených v záručnej

listine z 10. októbra 1997, tak by išlo o odstrániteľné vady, ktorých nedostatok by neznamenal stratu práv zo záručnej listiny. Ručiteľ by však nebol viazaný na plnenie svojho záväzku v lehote 30 dní od obdržania výzvy (článok 3. bod 3,2).

V ďalšom poukazuje dovolací súd na dôvody uvedené v rozhodnutí odvolacieho súdu, s ktorými sa stotožnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 243b ods. 1 O.s.p. v znení platnom v čase vydania tohto rozhodnutia dovolanie žalovaného 1/ zamietol.

Úspešnému žalobcovi v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, a preto dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 243c v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. apríla 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.